

Čís. 17176.

Nezachování předpisů výnosu ministerstva železnic č. 1060/1920 Pres o účasti výboru důvěrníků při propuštění zaměstnance státních drah nemá účinky práva hmotného a nečiní propuštění neplatným a neúčinným; řečené předpisy mají toliko povahu formální, na jejichž porušení není stanovena sankce neplatnosti opatření učiněného příslušným železničním úřadem.

(Rozh. ze dne 12. ledna 1939, Rv II 820/38.)

Srov. rozh. č. 14185 Sb. n. s.

Žalobce, který byl 22. listopadu 1915 přijat do služeb státních drah jako staniční sluha a posunovač, byl v této vlastnosti převzat Československými státními drahami, u nichž byl 26. ledna 1923 zařaden do kategorie stálých dělníků ČSD., dnem 1. ledna 1923 přijat za člena pensijního fondu ČSD. a jako stálý dělník stal se pomocným zaměstnancem II. služební skupiny a jenž byl přípisem dopravního úřadu v M. ze dne 21. března 1933 přednostou řečeného úřadu propuštěn s okamžitou platností ze služeb dráhy podle § 18, písm. e) pracov. řádu, domáhá se na žalovaném státě zaplacení 26.748 Kč s přísl. Žalobu zamítly soudy všech tří stolic, nejvyšší soud z těchto

d ů v o d ů:

Žalobce přednesl již na soudě první stolice, že jeho propuštění ze služeb u žalovaného nebylo odůvodněné a účinné, že jeho služební poměr u žalovaného trvá, a to zejména proto, že byl propuštěn, ač nebylo provedeno předběžné řízení a zvláště nebyly zachovány při propuštění předpisy výnosu ministerstva železnic č. 1060/1920 o účasti důvěrnického výboru při propuštění, a že má proto nárok na služební požitky i po svém propuštění. Z uvedeného žalobcova přednesu vyplývalo především, že se žalobce nedomáhá nároku na odškodnění za předčasné propuštění podle § 1162 b) obč. zák., nýbrž nároku na řádný služební plat. Nelze proto žalobní nárok ani pokládati za zaniklý pro zmeškání lhůty k jeho uplatnění stanovené v § 1162 d) obč. zák., jak to bylo namítáno žalovaným na soudě první stolice, nýbrž jest uvažovati o nároku žalobním ve věci samé. To učinil první soud, který rozhodl nejen o tom, zda měl žalovaný důvod k okamžitému propuštění žalobce z práce podle § 18 pracovního řádu, ale i o tom, zda byly při tomto propuštění zachovány předpisy o účasti důvěrnického výboru, a přisvědčil k oběma otázkám. Žalobce napadl v odvolání rozsudek prvního soudu v obou směrech. Odvolacímu soudu postačilo k zamítnutí odvolání a tím také k zamítnutí žaloby, že žalobci příslušel jen nárok na náhradu za výpovědní lhůtu podle § 20 prac. řádu, i když jeho propuštění nebylo oprávněno ustanovením § 18 prac. řádu, a že žalobce tento nárok neuplatnil. Odvolací soud se při tom neobíral otázkou, zda pro-

puštění žalobce se stalo také platně, avšak na správnosti jeho výroku se tím nic nezměnilo. I kdyby totiž bylo správné tvrzení žalobcovo, že při jeho propuštění nebyl zachován postup předepsaný výnosem ministerstva železnic ze dne 1. července 1920 č. 1060/Pres o výborech důvěrníků v oboru československé státní správy železniční, nebylo by lze přisvědčiti vývodům jeho dovolání, že pro toto opominutí se stalo propuštění neplatným a proti němu neúčinným. Výbory důvěrníků byly podle § 1 dotčeného výnosu zřízeny pro spolupůsobení v personálních a sociálních otázkách týkajících se zaměstnanectva československých státních drah, a v §§ 3, 4 tamtéž bylo ustanoveno, že výbory ty spolupůsobí také při přijímání, vypovídání a propouštění dělníků, jakož i při vypovídání a propouštění výpomocných služebníků a výpomocných podúředníků v mezích daných předpisů a nařízení, aniž tím byla dotčena pravomoc železničních úřadů (§ 3 č. 5). V § 17, druhém odstavci, dotčeného výnosu se pak ustanovuje, že věc se vyřídí buďto podle dohody, nebo nedošlo-li k ní a také další pokus o dosažení dohody vyšel na prázdno, že rozhodne příslušný úřad podle svého přesvědčení. Z řečených ustanovení výnosu o důvěrnických výborech vyplývá, že výbory ty jsou sice povolány k spolupůsobení při propouštění, že však rozhodnutí samo přísluší jedině příslušnému železničnímu úřadu, neboť ani v jednom z nich není ustanoveno, že propuštění bez spolupůsobení výboru důvěrníků jest neplatné a vůči propuštěnému neúčinné, nýbrž naopak v § 3 č. 5 dotčeného výnosu se výslovně ustanovuje, že pravomoc železničního úřadu není spolupůsobením důvěrníků dotčena, a v § 17, druhém odstavci, tamtéž se přiznává výboru důvěrníků (sekcí) jen oprávnění předložití spornou věc k dalšímu jednání vyšší instancí podle ustanovení §§ 4 a 5 výnosu, aniž však by to mělo odkladný účinek, tudíž se mu dává zase jen oprávnění ke spolupůsobení v řízení vyšší stolice, aniž by platnost a účinnost propuštění vysloveného příslušným úřadem nižší stolice byla dotčena. Nelze proto přisvědčiti vývodům dovolání, že nezachování předpisů o spolupůsobení výborů důvěrníků při propuštění zaměstnance má účinky práva hmotného, činíc propuštění neplatným a neúčinným, nýbrž jest ze svrchu uvedených ustanovení výnosu o výborech důvěrníků usouditi, že jde jen o předpisy formálního rázu, na jejichž porušení není dána sankce neplatnosti opatření učiněného příslušným úřadem železničním. Potud se dovolací soud odchyluje od rozhodnutí nejvyššího soudu č. 14185 Sb. n. s., které sice jednalo o neplatnosti výpovědi dané železničnímu zaměstnanci a nikoli o jeho propuštění, které však vysloвило, že výnos o výborech důvěrníků č. 1060/Pres nabył povahy předpisu obecně závazného ve služebních poměrech železničního zaměstnanectva a že výpověď daná zaměstnanci, aniž byl zachován postup nařízený ve výnosu č. 1060/1920 (§ 3 č. 5, § 17) — jest protiprávní a proto neúčinná.

Bylo-li však — jak výše vyloženo — propuštění žalobcovo platné a proti němu účinné, bylo odvolacím soudem právem uznáno, že žalobce nemá právního nároku, žalobou vymáhaného, na zaplacení služebních požitků v částce 26.748 Kč z důvodu trvání služebního poměru.